

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ.

*The Constitution
of the
United States of America
in Various Foreign Languages: Armenian*

Reprint of the translation of the
U.S. Constitution and Amendments 1
through 19, as originally published
in: Haroutioun Hovanes Chakmakjian,
A Comprehensive Dictionary, English-
Armenian. Boston, E.A. Veran, 1922.

Translation of Amendments 20-26:
Kajak V. Balekjian
Senior Descriptive Cataloger
Descriptive Cataloging Division
Library of Congress
Washington, D.C., U.S.A.

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ

THE CONSTITUTION OF THE UNITED STATES OF AMERICA
IN VARIOUS FOREIGN LANGUAGES: ARMENIAN

Law Library, Library of Congress

Washington, D.C., U.S.A.

1987

Library of Congress Catalog Card No. 87-619880

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՍՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ

ՅԱՌԱՋԱՐԱՆ

ՄԵՆԵՒ՝ Միացեալ Նահանգներու ժողովուրդս, կատարելագոյն միութիւն մը կազմելու, արդարութիւն հաստատելու, առտնին անդորրութիւն ապահովելու, հանրային պաշտպանութիւն ձեռք բերելու, ընդհանուր բարօրութիւնը գործացնելու, եւ ազատութեան օրհնութիւնները մեզի եւ մեր սերունդին երաշխաւորելու համար, կը տնօրինենք եւ կը հաստատենք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու համար այս Սահմանադրութիւնը:

ՅՕԴՈՒՄԾ Ա-

Հատում 1-

Ներկայովս տրուած ամբողջ օրէնագրական ուժը պիտի պատկանի Միացեալ Նահանգներու Քօնկրէսի մը, որ պիտի բաղկանայ Ծերակոյտէ մը եւ Ներկայացուցիչներու Տունէ:

Հատում 2-

1. Ներկայացուցիչներու Տունը պիտի բաղկանայ անդամներէ՝ որ կ'ընտրուին իւրաքանչիւր երկրորդ տարին դառնագանահանգներու ժողովուրդէն, եւ ընտրուողները ամէն մէկ նահանգի մէջ պիտի ունենան այն որակումները որ կը պահանջուին նահանգային օրէնագրութեան ամենարագամբիւ ձեռքի ընտրողներէն:

2. Ներկայացուցիչ չկրնար ըլլալ ոչ մէկէ անձ որ հասած չէ քանրճինդ տարեքիս եւ եօթը տարի Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի չէ եղած, եւ ընտրութեան տեւն բնակիչ մը չէ այն նահանգին որուն մէջ ինք պիտի ընտրուի:

3. Ներկայացուցիչները եւ ուղղակի տուրքերը պիտի բաշխուին զանազան նահանգներու միջեւ որ Միութեան մասը կը կազմեն, իրենց իւրաքանչիւրի թիւին համեմատ, որ պիտի որոշուի աւելցնելով ազատ անձերու ամբողջ թիւին վրայ, մէջը հաշուելով անոնք որ կ'ապրում են քանի մը տարուան յրջանի ծառայութեամբ:

Եւ դուրս հաշուելով տուրքէ ազատ շնչողիչները, ուրիշ բոլոր անձերու երեք հինգերորդը: Բուն մարդահամարը պիտի կատարուի Միացեալ Նահանգներու Քօնկրէսի առաջին գումարածէն երեք տարի ետք, եւ ամէն տասը տարուան յաջորդ շրջանին, այնպիսի եղանակով մը որ կը տնօրինուի օրէնքէն: Ներկայացուցիչներու թիւը չպիտի անցնի իւրաքանչիւր երեսուն հարի մէկ համեմատութիւնը, բայց իւրաքանչիւր նահանգ անուագն մէկ ներկայացուցիչ պիտի ունենայ. եւ մինչեւ որ այդպիսի թուահամար մը կատարուի Նիւ Չէմպիը նահանգը իրատուք պիտի ունենայ ընտրելու 3, Մէյչուսէք 8, Բօտ Ալլընտ եւ Փրապիտէնս գաղութը 1, Քանթիթիթ 5, Նիւ Եորք 6, Նիւ Ճըրզի 4, Փէնսիլվանիա 8, Տէլէուէյր 1, Մէյրիլենտ 6, Վիրճինիա 10, Նօթթ Գէրօլանս 5, Սաութ Գէրօլանս 5, եւ Ճօրճիա 3:^{*}

4. Երբ ոեւէ նահանգի ներկայացուցչութեան մէջ թափուր աթոռներ ըլլան, նոյն նահանգի գործադիր իշխանութիւնը ընտրութեան հրամանագիր պիտի հանէ այդպիսի թափուր աթոռները լեցնելու համար:

5. Ներկայացուցիչներու Տունը պիտի ընտրէ իր ատենակար եւ ուրիշ պաշտօնեաները, եւ պիտի ունենայ միմիայն ամբաստանութեան իրաւասութիւն:

Հատում 3

1. Միացեալ Նահանգներու Ծերակոյտը պիտի բաղկանայ իւրաքանչիւր նահանգէ երկու Ծերակուտականներէ, ընտրուած նոյն նահանգի օրէնսդիր մարմնէն վեց տարուան համար, եւ իւրաքանչիւր Ծերակուտական պիտի ունենայ մէկ քուէ:

2. Անմիջապէս որ անոնք գումարուին առաջին ընտրութենէն ետք, պիտի բաժնուին երեք մասերու, կարելի եղածին չափ հասաբապէս: Առաջին մասի Ծերակուտականներու աթոռները պիտի պարպուին երկու տարին լմնապէս ետք, երկրորդ մասինները չորս տարին լմնապէս ետք, իսկ երրորդ մասինները վեց տարին ատարուին ետք. եւ եթէ թափուր աթոռներ ըլլան հրամարումի եւ ուրիշ պատճառներով, ոեւէ նահանգի օրէնագրութեան արձակարդի աստեւ, նոյն նահանգի

*Տես Յօդում ԺԿ. Յաւելումներ:

գործադիրը կրնայ առժամաբար կարգադրու թիւները ընել մինչև: օրէնսդրութեան յաջորդ գումարումը, որ պիտի լեցնէ այդպիսի թախարակները:

3. Ոչ մէկ անձ կրնայ Մերակուսական ըլլալ, որ, երևտուն տարիքի չէ հասած, ինչ տարի Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի չէ եղած է: Ընտրութեան ատեն բրնակիչ մը չէ այն նահանգին սրուն համար կ'ընտրուի:

4. Միացեալ Նահանգներու Փոխ-Նախագահը Մերակոյտին նախագահը պիտի ըլլայ, լրաց բուն չպիտի ունենայ, իրաց ատեալ երբ հասարակաբ քաժնուած ըլլան:

5. Մերակոյտը պիտի ընտրէ իր միւս պաշտօնները, նաև առժամեայ նախագահ մը, Փոխ-Նախագահի բացակայութեան ատեն, և կամ երբ ան Միացեալ Նահանգներու նախագահին պաշտօնը թողոժ զնէ:

6. Մերակոյտը պիտի ունենայ միակ իրաւասութիւնը զատելու բոլոր ամբաստանութիւնները: Երբ այդ նպատակով զումարուին, պիտի երկուն կամ պիտի յայտարարեն: Երբ Միացեալ Նահանգներու նախագահը դատուի, զիստը դատարար պիտի նախագահէ, և ոչ ոք պիտի դատապարտուի առանց ներկայ անդամներու երկու-երրորդի ձայնին:

7. Ամբաստանութեան պարագաներուն վճիռը աւելի հեռուն չպիտի երթայ քան պաշտօնէ հեռացում, և անդամարութիւն վարելու և վայելելու ունէ պատուոյ, վատահոլութեան, կամ չաժու պաշտօն Միացեալ Նահանգներու ներքեւ: յայտնանդերձ դատապարտուած անհատը Լնթակայ և պատասխանատու պիտի ըլլայ դատախոսի, դատավարութեան, դատապարտութեան և պատիժի օրէնքի համաձայն:

Հատուած 4

1. Մերակուսականներու և ներկայացուցիչներու համար ընտրութիւններու ժամանակները, տեղերը և եղանակը պիտի սահմանուի իւրաքանչիւր նահանգի մէջ իր օրէնսդիր ժողովի կողմէն, բայց Բանկըտը կրնայ ունէ ատեն օրէնքով փոխել կամ հաստատել այդպիսի կարգադրութիւններ, իրաց ատեալ Մերակուսականներու ընտրութեան տեղի նկատմամբ:

2. Քօնկըտը պիտի զումարուի առ նուազն տարին մէկ անգամ, և այդպիսի ժողով մը պիտի ըլլայ Դեկտեմբերի ա-

ռաջին երկուշաբթին, և թէ երբ օրէնքով ուրիշ օր մը կարգադրու ըլլան:

Հատուած 5

1. Իւրաքանչիւր Տուն դատարարը պիտի ըլլայ իր անդամներուն ընտրութեանց, յանձնարարականներուն, և յարմարութիւններուն, և իւրաքանչիւրին մեծամասնութիւնը պիտի կազմէ օրինաւոր թիւ զորժի սկսելու, բայց նուազագոյն թիւ մը կրնայ յետագոյն ժողովը օրէնք, և կրնայ իշխանութիւն ստանալ ստիպելու բացակայ անդամներուն ներկայութիւնը, այնպիսի եղանակով և այնպիսի տուգանքով, որ իւրաքանչիւր Տուն կրնայ որոշած ըլլալ:

2. Իւրաքանչիւր Տուն կրնայ որոշել իր զորժատնութիւններուն կանոնը, պատժել իր անդամները անկարգ ընթացքի համար: և, երկու-երրորդի հասանութեամբ, արտարակ սնուած մը:

3. Իւրաքանչիւր Տուն իր զորժատնութիւններուն արձանագրութիւնը պիտի պահէ, և ատեն ատեն հրատարակել զայն իրաց ատեալ այն մասերը որ իրենց դատողութեամբ պէտք է պալանի մնան, և երկու Տուններու ալ անդամներուն ճայտններն ու ճոշները՝ սեւ խնդրի նկատմամբ՝ պիտի արձանագրուին, ներկայ եղողներու մէկ հինգերորդի փախարով:

4. Ոչ մէկ Տուն, Բանկըտի նստաւայրանի ատեն, պիտի փակուի, առանց միտի հաւանութեան, աւելի քան երեք օր, ոչ ալ պիտի փոխադրուի ուրիշ տեղ մը քան այն ուր երկու Տունները կը նստին:

Հատուած 6

1. Մերակուսականները և ներկայացուցիչները իրենց ծառայութիւններուն համար պիտի ստանան վարձատրութիւն մը, որ պիտի հաստատուի օրէնքով և պիտի վճարուի Միացեալ Նահանգներու զանգնէ: Ամէն պարագայի մէջ, լրացի դաւաճանութենէ, քրէական յանցանք, և խաղաղութեան խզում, անոնք ազատ պիտի ըլլան ձերբակալութենէ իրենց մէկ կամ միտ Տան նիտին ներկայութեան, և հոն երթալ կամ գալու ատեն, և ունէ Տան մէջ ունէ ատենախօսութեան կամ վիճարկութեան համար չպիտի հարցաքննուին ուրիշ ունէ տեղ:

2. Ոչ մէկ Մերակուսական կամ ներկայացուցիչ, այն ժամանակաշրջանին մէջ սրուն համար ընտրուած է, պիտի անուանուի Միացեալ Նահանգներու իշխա-

նութեան ներքեւ, ունի քաղաքային պաշտօնի, որ պիտի հաստատուի, կամ որուն վարձքը պիտի տւելնայ. և ոչ մէկ անձ որ ունի պաշտօն ունի Միացեալ Նահանգներու ներքեւ պիտի անդամակցի մէկ կամ միւս Տան՝ պաշտօնի մէջ շարունակած տակն:

Հատուած 7

1. Եկամտը անցնող լուր օրինադիւծերը ծնունդ պիտի առնեն ներկայացուցիչներու Տան մէջ, բայց Մերակոյտը կրնայ առաջարկել կամ մտցնել բարեփոխութիւններ ինչպէս ուրիշ օրինադիւծերու մէջ:

2. Իւրաքանչիւր օրինադիւծ՝ որ ներկայացուցիչներու Տունն և Մերակոյտն անցած է՝ օրէնք դառնալ առաջ, պէտք է ներկայացուի Մ. Նահանգներու Նախագահին. եթէ ան հաւանք պէտք է ստորագրել զայն, բայց եթէ ոչ պէտք է վերադարձնել՝ իր առարկութիւններով՝ այն Տան, որուն մէջ ծնունդ առած է, և որ պէտք է մանրամասն անցնել այդ առարկութիւնները իր օրակարգին մէջ, և սկսի վերստին քննել: Եթէ այդպիսի վերաքննութեան մը ետք նոյն Տան երկու-երրորդը համաձայնի օրինադիւծը անցնելու, պէտք է այն զրկուի, առարկութիւններով մէկտեղ, միւս Տունը, որմէն նոյնպէս պէտք է վերստին քննուի, և եթէ այդ Տան երկու-երրորդին հաւանութիւնը վայելի, օրէնք մը կը դառնայ այն: Բայց այդպիսի բոլոր պարագաներու մէջ երկու Տուներուն ալ քուէները պիտի որոշուին զայոյններով կամ ճոշներով, և օրինադիւծին թեր կամ ղէմ քուէ տնօրէն անձերու անունները պիտի անցնին իւրաքանչիւր Տան օրատետրին մէջ: Եթէ ունի օրինագիծ Նախագահի կողմէ չվերադարձուի իրեն ներկայացուելէ ետք տար օրոյս մէջ (Կիրակիները չհաշուելով), նոյն օրէնք մը կը դառնայ, այնպէս ինչպէս եթէ ստորագրած ըլլար, իրաց առեալ երբ Գծկրէսը իր փակուածով արգելք ըլլայ անոր վերադարձին, այդ պարագային օրէնք մը չդառնար այն:

3. Իւրաքանչիւր կարգադրութիւն, որուն մէկում քուէ որուն համար ձերակոյտի և ներկայացուցիչներու Տան գործակցութիւնը հարկ ըլլայ (բայցի փակուած ինչորէ մը) պէտք է ներկայացուի Միացեալ Նահանգներու Նախագահին, և նոյնը տեղի ունենալէ առաջ պէտք է ունոր

հաւանութիւնը առնուի, կամ անոր չհաւանելու պարագային, պէտք է վերստին անցնի Մերակոյտի և ներկայացուցիչներու Տան երկու-երրորդով, համաձայն այն կանոններու և սահմանմաներու որ պծուած են օրինագիծի մը պարագային:

Հատուած 8

1. Գծկրէսը ուժ պիտի ունենայ՝ զնելու և հաւաքելու տուրք, սակ, մարս, և բաժ, վճարելու համար Միացեալ Նահանգներու պարտքերը և առաջ յերկու հասարակաց պաշտպանութիւնը և ընդհանուր բարօրութիւնը. բայց լուր սակերը, մարքերը և տուրքերը միօրինակ պիտի ըլլան ամբողջ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

2. Փոխ առնելու զրամ Միացեալ Նահանգներու վարկով:

3. Կանոնադրելու վաճառականութիւնը օտար ազգերու հետ, և զանազան նահանգներու միջև, և Հնդիկ ցեղերու հետ:

4. Հաստատելու միօրինակ կանոն մը օտարածիւններու քաղաքացիութեան, և միօրինակ օրէնքներ սնանկութեանց ինչպիսիք շուրջ ամբողջ Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

5. Դրամ կտրելու, կանոնադրելու անոր և օտար դրամին արժէքը, և հաստատելու չափանիւր ծանրութեանց ու չափերու:

6. Ընդգծելու պատիժ Միացեալ Նահանգներու ընթացիկ դրամին և երաշխաւորութիւններուն կեղծման համար:

7. Հիմնելու թղթատուներ և թղթատարութեան ճամբաներ:

8. Առաջնելու դիտութիւն և օգտակար արուեստից զարդացումը, սպանսովելով՝ սահմանուած ժամանակի մը համար՝ նկրտակներու և հարիչներու բաղասիկ իրաւունքը իրենց զրութիւններուն և պիտեղոն վրայ:

9. Կազմելու զտարաններ՝ ստորապարտարդոյն առեանի:

10. Սահմանելու և պատժելու ծովահնութիւնները և կրեանադրութիւնները զործարուած բաց ծովերու մէջ, և անարդանքները՝ աղղերու օրէնքին պէս:

11. Յայտարարելու պատերազմ, տալու վնասից հատուցման ըստ արտօնադրերը, և օրէնքներ գծելու ծովի և ցամաքի վրայ կալանաւորումներու նկատմամբ:

12. Հատարելու և պահելու բանակներ, բայց այդ նպատակով զրամի ոչ մէկ

յատկացում պիտի ըլլայ՝ սուկի երկար քան երկու սարսան շրջանի մը համար:

13. Պատրաստելու եւ պահպանելու նաւատորմիդ մը:

14. Գծելու կանոններ զամբարային եւ նաւային ուժերու կառավարութիւնն ու կանոնաորման համար:

15. Պայմանաւորելու միլիթարի կոչումը՝ գործադրելու համար միութեան օրէնքները, ջնջելու ասպտամբութիւնները, եւ ետ մղելու ասպտակութիւնները:

16. Հողալու միլիթիայի կազմակերպումը, զինուժի եւ մարզանքին համար, եւ կառավարութեանը համար այն մասին որ կրնայ Միացեալ Նահանգներու ծառայութեան մէջ զործածուիլ, վերապահելով նահանգներու իրաքանչիւրին պաշտօնեաները անուանելու իրաւունքը եւ Քօնկրէի զծած կարգապահութեան համատեայն միլիթիան մարզելու իշխանութիւնը:

17. Կատարելու բացարձակ օրէնսդրութիւն՝ ամէն տեսակ պարաղաններու մէջ, այնպիսի շրջանակի մը վրայ (ոչ աւելի քան տասը քառակուսի մղոն), որ՝ մասնաւոր նահանգներու թոյլտուութեամբ եւ Քօնկրէի ընդունելութեամբ՝ կրնայ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան աթոռը ըլլալ, եւ գործադրելու նման իշխանութիւն բոլոր այն վայրերու վրայ որ գնուած են պատկան նահանգի օրէնսդրական հաւանութիւնով, բերդերու, մըթերանոցներու, զինարաններու, նաւարաններու, եւ ուրիշ հարկաւոր շէնքերու կառուցման համար:

18. Պատրաստելու բարդ այն օրէնքները որ անհրաժեշտ եւ պատշաճ են գործադրելու համար նախընթաց իրաւունքները եւ բոլոր այն իրաւունքները որ դրուուած են այս Սահմանադրութեամբ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան, կամ անոր ոեւէ ճիղիին կամ պաշտօնեային:

Հատուած 9

1. Ներպալիք կամ ներածուժը այնպիսի անձերուն որ ներկայիս դոյութիւն ունեցող նահանգներէն ոեւէ մէկը պատշաճ կը կարծէ ընդունելու, չպիտի արդիւնէի Քօնկրէի սէն հազար ութը հարիւր ութը տարիէն առաջ, բայց տուրք մը կամ մաքսագին մը կրնայ դրուիլ այդպիսի ներածութեան վրայ, ոչ աւելի քան տասը տալէր իւրաքանչիւր անձի համար:

2. Անձնակալութեան վճիռի առանձնաշնորհումը առկա չպիտի ձգուի, իրաց

առեալ երբ ասպտամբութեան կամ ասպտակութեան պարագաներու մէջ հանրային ապահովութիւնը այդ պահանջէ:

3. Իրաւազրկման կամ արեան պարտութեան ոչ մէկ օրինագիծ կամ յետաբարքի ոչ մէկ օրէնք պիտի անցնի:

4. Ոչ մէկ զլլխահարկ, կամ ուղղակի տուրք պիտի դրուի, իրաց առեալ համեմատութեամբ մարդահամարի կամ թուահամարի որուն առումը ասկէ առաջ զընուած է:

5. Ոչ մէկ տուրք կամ մաքսագին պիտի դրուի այն նիւթերու վրայ որ կարտանուէին ոեւէ նահանգէ:

6. Ոչ մէկ նախապատուութիւն պիտի տրուի՝ առեւտրական կամ եկամուտային ոեւէ կանոնաւորութեամբ՝ մէկ նահանգի նաւահանգիստներուն ուրիշի մը նաւահանգիստներուն վրայ, ոչ ալ նահանգ մը պացող կամ անկէ լինող նաւերը ստիպուած պիտի ըլլան մտնելու, հեռանալու կամ հարկ վճարելու ուրիշ նաւահանգիստի մը մէջ:

7. Ոչ մէկ գումար պիտի քաշուի դանձն, առանց օրինական յատկացումներու, եւ կանոնաւոր հաշուեկէշի մը ու հարույնի դրամի ծախքերուն եւ ընկալազբերուն տեղեկագիր մը պիտի հրատարակուի:

8. Ոչ մէկ ազնուութեան տիտղոս պիտի տրուի Միացեալ Նահանգներէն, եւ՝ ոչ մէկ անձ՝ որ ոեւէ վճարուած պաշտօն ունի անոնց ներքեւ, պիտի ստանայ, առանց Քօնկրէի հաստատութեան, ոեւէ տեսակէ նուէր, թոշակ, պաշտօն, կամ տիտղոս, ոեւէ թագաւորէ, իշխանէ, կամ օտար պետութենէ:

Հատուած 10

1. Ոչ մէկ նահանգ պիտի մտնէ ոեւէ դաշնագրութեան, պինակցութեան, կամ պաշնակցութեան, պիտի տայ արտօնագրերը վնասուց մատուցման, պիտի կտրէ զրամ, շրջաբերութեան պիտի հանէ վարկաթուղթեր, պարտքերու վճարման առեւն սուկի կամ արծաթ զրամէն զատ ուրիշ ոեւէ բան պիտի մատուցանէ, պիտի անցընէ ոեւէ իրաւազրկման եւ արիւնտարդման օրինագիծ, յետ արարքի օրէնք, կամ օրէնք մը տկարացնող պայմանագրութեանց պարտաւորութիւնները, կամ պիտի տայ ազնուութեան ոեւէ տիտղոս:

2. Ոչ մէկ նահանգ, առանց Քօնկրէի հաւանութեան, պիտի զնէ ոեւէ տուրք կամ հարկ ներածութեանց կամ արտա-

ծառայանց, իրաց առեալ երբ բացարձակապէս հարկաւոր ըլլայ իր հսկողութեան սրկներնուս զործադրութեան համար, եւ նահանգի մը կողմէն ներածութեան եւ արտածութեանց վրայ զրուած բոլոր տուրքերու եւ սակագիներու գուտ հատոյթը պիտի յատկացուի Միացեալ Նահանգներու Քաննին զործածութեան համար, եւ բոլոր այդպիսի օրէնքներ պիտի ենթարկուին Քոնկրէսի վերաբնութեան եւ բոնիթիին:

3. Ոչ մէկ նահանգ, առանց Քոնկրէսի հաւանութեան, պիտի ղնէ ոեւէ տարուալուծ, պիտի սլահէ բանակ կամ նաւատորմ խաղաղութեան ժամանակ, պիտի մտնէ ոեւէ մեծամասնութեան կամ դաշինքի ուրիշ մէկ նահանգի հետ, կամ պիտի մղէ պատերազմ, իրաց առեալ երբ քրապէս ստպատակուի, կամ գոնուի այնպիսի մտալուծ վտանգի մը մէջ որ յապալուծ չլերցնեն:

ՅՕԴ-ՈՒԱՄ Բ.
Հատուած 1-

1. Գործադիր իշխանութիւնը պիտի տրուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Նախագահի մը: Ան պիտի վարէ իր պաշտօնը չորս տարուան շրջանով, եւ Փոխ-Նախագահին հետ, որչուած միեւնոյն ժամանակաշրջանով, պիտի ընտրուի հետեւեալ կերպով:

2. Իւրաքանչիւր նահանգ պիտի կարգէ սեպի օրէնդրութեան գծած եղանակով, այնքան թիւով ընտրողներ որ հաւասար ըլլան նոյն նահանգին Քոնկրէսին զրկելու իրաւունք ունեցած Մերակուսականներու եւ Ներկայացուցիչներու ամբողջական թիւին, բայց ոչ մէկ Մերակուսական կամ Ներկայացուցիչ, կամ Միացեալ Նահանգներու ներքեւ վճարուած պաշտօն ունեցող անձ պիտի կարգուի ընտրող:

3. Ընտրողները պիտի զուեմարուին իրենց պատկան նահանգներու մէջ, եւ զաղտնի քուէարկութեամբ պիտի ընտրեն երկու անձեր, որոնցմէ գոնէ մէկը պէտք չէ նոյն նահանգի բնակիչը ըլլայ իրենց հետ մէկտեղ: Եւ բոլոր քուէարկուած անձեր ու եւ իւրաքանչիւրին համար քուէներու թիւին ցանկը պիտի շինուի, ոչ ցանկը պիտի ստորագրեն եւ վաւերացունեն, եւ կնքուած պիտի զրկեն Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան գահին ուղղուած Մերակոյտի Նախագահին: Մերակոյտի Նախագահը՝ ի ներկայութեան

Մերակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու Տան պիտի բանայ բոլոր վկայագրերը, եւ այն առեւ Քուէները պիտի համրուին: Անենամեծ թիւով քուէ ստացող անձը պիտի ըլլայ Նախագահ, եթէ այլ թիւը կարգուած ընտրողներու ամբողջ թիւին մեծամասնութիւնը կազմէ. եւ եթէ մէկէ աւելի ըլլան այդպիսի մեծամասնութիւն վայելողներ եւ ունենան հաւասար թիւով քուէ, այն առեւ ներկայացուցիչներու Տունը անմիջապէս զաղտնի քուէով անոնցմէ մին պիտի ընտրէ Նախագահ, իսկ եթէ ոչ մէկ անձ կը վայելէ մեծամասնութիւն, ցանկին վրայ տննարարձը չիղկն նոյն Տունը պիտի ընտրէ Նախագահը նոյն եղանակով: Բայց Նախագահը ընտրուած առեւ քուէները պիտի առնուին նահանգներով, իւրաքանչիւր նահանգի ներկայացուցչութիւնը միայն մէկ քուէ տննելով, այս նպատակի համար օրինաւոր թիւը պիտի բաղկանայ նահանգներու երկուերորդէն մէկմէկ անդամէ կամ անդամներէ, եւ բոլոր նահանգներու մեծամասնութիւնը հարկաւոր պիտի ըլլայ ընտրութեան մը համար: Իւրաքանչիւր սլարազայի մէջ, Նախագահին ընտրութեան ետք, ընտրողներու քուէին տննամեծ թիւը ստացողը պիտի ըլլայ Փոխ-Նախագահը, իայց եթէ երկու կամ աւելի մասն հաւասար քուէ ունեցողներ, Մերակոյտը անոնցմէ պիտի ընտրէ, պաղտնի քուէով, Փոխ-Նախագահը:

4. Քոնկրէսը կրնայ սրտել ընտրողներու ընտրութեան ժամանակը, եւ այն օրը երբ անոնք պիտի քուէարկեն, պէտք է նոյնը ըլլայ ամբողջ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

5. Ոչ մէկ անձ բացի ընտրին բողոքացիչ մը, կամ այս Սահմանադրութեան ընդունելութեան առեւ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի մը, ընտրելի պիտի ըլլայ Նախագահի սլարտունին, որ երեսունըհինգ տարիին հասած չէ, եւ տասնըչորս տարի Միացեալ Նահանգներու մէջ չէ բնակած:

6. Նախագահի մը իր սլարտունէ հետոցուելու, կամ անոր մահուան, հրաժարման, կամ իշխանութիւնն ու պարտաւորութիւնները կատարելու անկարողութեան պարապային, նոյնը պիտի փոխանցուի Փոխ-Նախագահին, եւ Քոնկրէսը կրնայ օրէնքով թէ Նախագահի եւ թէ Փոխ-Նախագահի հետոցման, մահուան, հրաժարման կամ անկարողութեան սլարտունի

բուսական համար, յայտարարելով թէ քր-
պաշտօնեան պիտի գործէ իբրև նախա-
գահ, եւ այլ պաշտօնեան պիտի գործէ
այլ յայտարարութեան համաձայն մի-
ջեւ որ անկարողութիւնը բարոյքի, կամ
նախագահ մը ընտրուի:

7. Նախագահը՝ իր ծառայութիւննե-
րուն համար՝ պարբերաբար պիտի ստա-
նայ վարձատրութիւն մը, որ ոչ պիտի ա-
ւելցուի ոչ ալ պիտի պակսեցուի այն շքե-
ղանին մէջ որուն համար ընտրուած է, եւ
այլ չըջանին չպիտի ստանայ ուրիշ ուեւե-
թոյնակ Միացեալ Նահանգներէն, կամ ա-
նոնց սեւէ մէկէն:

8. Իր պաշտօնի զործադրութեան մըտ-
նելէ ստալ հետեւեալ Երդումը կամ յայ-
տարարութիւնը պիտի ընէ. —

«Հանդիսաւ որսպէս կերպով (կամ կը
յայտարարեմ) թէ հաստատութեամբ
պիտի գործադրեմ Միացեալ Նահանգնե-
րու նախագահի պաշտօնը, եւ իմ կարո-
ղութեանս լատպոյն չափով պիտի պա-
հանեմ, պիտի պահպանեմ եւ պիտի պաշտ-
պանեմ Միացեալ Նահանգներու Սահմա-
նապրութիւնը:»

Հատուած 2.

1. Նախագահը պիտի ըլլայ Ընդհանուր
Հրամանատարը Միացեալ Նահանգներու
լանսկին եւ նաւադրմին, եւ զանազան
նահանգներու միլիթիային, երբ Միացեալ
Նահանգներու ծառայութեան կոչուի-
կրնայ գործադիր պաշտօնատուներու իւ-
րաքանչիւրին զլիսաւոր պաշտօնային զը-
րաւոր կարծիք ուղել, անոնց իւրաքան-
չիւրի պաշտօնի պարտականութիւններուն
յատեմակ ուեւէ ինդիքի նկատմամբ, եւ ան
իրաւունք պիտի ունենայ շնորհելու պատ-
ժի յետաձգում եւ ներում Միացեալ Նա-
հանգներու ղէմ յոնցանքներու համար,
բացի ամբաստանութեան տակ գտնուելու
պարագային մէջ:

2. Ան իրաւունք պիտի ունենայ. Մե-
րակոյտի խորհրդով եւ հասնութեամբ,
ղաչիքներ կնքելու, պայմանով որ ներ-
կայ Մերակոյտականներու երկու-եքրոր-
դը համաձայն են. եւ ան պիտի անուանէ,
եւ Մերակոյտի խորհուրդով ու համա-
ձայնութեամբ պիտի կարգէ ղեկավարներ,
հանրային ուրիշ պաշտօնեաներ եւ հի-
պատոսներ, Բարձրագոյն Ատեանի դա-
տաւորներ, եւ Միացեալ Նահանգներու
բոլոր ուրիշ պաշտօնեաները որոնց կար-
գ իր ուրիշ կերպով չէ ճշդուած այս-
տեղ, եւ որ պիտի հաստատուի օրէնքով:

բայց Քօնկրէսը իր յարմար դատած ստո-
րագրաս պաշտօնեաներու կարգումը օրէն-
քով կրնայ յանձնել միմիայն նախագա-
հին, դատարաններուն, կամ պաշտօնա-
տարներու զլիսաւորներուն:

3. Նախագահը իրաւունք պիտի ունենայ
լեցնելու բոլոր այն թափուր պաշտօնները
որ կը պատահին Մերակոյտի արձակուր-
դի ատեն, տալով պաշտօններ որ պիտի
աւարտին իրենց յաջորդ նիստին վերջը:

Հատուած 3.

Ատեն ատեն Քօնկրէսու տեղեկութիւն
պիտի տայ Միութեան միմիայն նկատ-
մամբ, եւ անոր նկատաւորիտան յանձնել
այնպիսի միջոցներ որ ինք անհրաժեշտ
կը գտնէ եւ պատշաճ: Կրնայ, արտա-
կարգ պարագաներուն, կոչել երկու Տու-
ներն ալ, կամ անոնցմէ ուեւէ մէկը, եւ
իրարու մէջ անհամաձայնութեան պա-
հուն, կրնայ անոնց նիտոր փակել, այն-
քան ժամանակով որ ինք յարմար կը դա-
տէ: Ան պիտի ընդունի ղեկավարներ եւ
ուրիշ ղիտանապիտական ներկայացուցիչ-
ներ. հոգ պիտի տանի որ օրէնքները հա-
ստատրութեամբ գործադրուին, եւ իւ-
րանութիւն տայ Միացեալ Նահանգներու
բոլոր պաշտօնեաներուն:

Հատուած 4.

Նախագահը, Փոխ-Նախագահը եւ Մի-
ացեալ Նահանգներու բոլոր թագաբային
պաշտօնեաները պիտի հետապոյնին պաշ-
տօնն Եթէ սմբաստանուին եւ դատա-
պարտուին մատնութեան, կաշտաքի, կամ
ուրիշ քրէական յանցանքներու եւ վատ
ընթացքի համար:

ՅՈՒՌՈՒՄ 7.

Հատուած 1.

Միացեալ Նահանգներու արգարդա-
տական իրաւունքը պիտի սրտուի մէջ
Բարձրագոյն Ատեանի, եւ այնպիսի ստո-
րագրաս ատեաններու, որ Քօնկրէսը կրնայ
ատեն ատեն տնօրինել եւ հաստատուի: Թէ
Բարձրագոյն Ատեանի եւ թէ ստորագրաս
ատեաններու դատարանները իրենց պաշ-
տօնը պիտի վարեն բարի վարուց անու-
պութեամբ, եւ՝ որչափ ատեաններ՝ պի-
տի ստանան իրենց ծառայութիւններուն
համար վարձատրութիւն մը, որ պիտի
չպակսի իրենց պաշտօնակալութեան տե-
ւորութեամբ:

Հատուած 2.

1. Արգարդատական իրաւասութիւնը

պիտի տարածուի բոլոր այն խնդիրներուն վրայ, օրէնքի եւ արդարութեան սահմաններուն մէջ, որ կը ծալին այս Սահմանադրութեան, Միացեալ Նահանգներու օրէնքներուն եւ անոնց իշխանութեամբ կատարուած կամ կատարուելիք դաշնագրութեանց ներքեւ, բոլոր այն խնդիրներուն որ կապ ունին դեպպաններու, դիւանադատական ուրիշ ներկայացուցիչներու եւ հիւպատոսներու հետ: Մովակալութեան եւ նաւային իրատասութեան բոլոր խնդիրներուն, այն հակառակութիւններուն վրայ՝ որոնց մէկ կ'զմը կը ներկայացնեն Միացեալ Նահանգները, կը տիրեն երկու կամ աւելի նահանգներու միջեւ, կամ նահանգի մը եւ ուրիշ նահանգի քաղաքացիներուն միջեւ, եւ կամ ստորեր նահանգներու քաղաքացիներուն միջեւ, միեւնոյն նահանգի քաղաքացիներուն միջեւ: Որ կը վիճին ստորեր նահանգներու փոխանցումներու տակ զոտնուող հողերու վրայ, եւ նահանգի մը, կամ անոր քաղաքացիներուն եւ օտար պետութիւններու քաղաքացիներու, կամ հպատակներու միջեւ:

2. Բոլոր այն խնդիրներուն մէջ՝ որ կապ ունին վեպպաններու, հիւպատոսներու, եւ բոլոր անոնց մէջ, սը նահանգ մը մէկ կ'զմը կը ներկայացնէ, Բարձրագոյն Առեանը պիտի ունենայ սկզբնական արդարագտութիւն, իսկ վերաբնութեան արդարագտութիւն նախապէս յիշուած բոլոր միւս խնդիրներուն մէջ, թէ օրէնքի եւ թէ իրողութեան յատուկ, այնպիսի բացատրութիւններով եւ այնպիսի կարգադրութիւններու ներքեւ որ Քօնկրէար կրնայ տնօրինել:

3. Բոլոր սճիրներու զոտաւարութիւնը, բացի բարձր պաշտօնեաներու ամբաստանութեան պարագաները, պիտի կատարուի երզնեսայնըսով, եւ այլպիսի գտտաւարութիւնը տեղի պիտի ունենայ այն նահանգի մէջ որ այլ սճիրները զործուած են: Բայց երբ ունի նահանգի մէջ զործուած չըլլան, գտտաւարութիւնը տեղի պիտի ունենայ այնպիսի տեղ կամ տեղեր, սը Քօնկրէար կրնայ օրէնքով տնօրինած ըլլալ:

2-րդ արտուած 3.

1. Միացեալ Նահանգներու վեպ քրեական յանցանքը պիտի կոչանայ միայն անոնց վեպ պատերազմ ընելի. կամ անոնց թշամ ինկուրսի յարելի՝ օրինութիւն ստա-

լով եւ թիկունք դառնալով վերջիններուն: Ոչ մէկ անձ պիտի դատաւարտուի քրէական յանցանքով առանց վկայութեան երկան վկաներու:՝ այդ քաջայայտ զործի նկատմամբ՝ կամ առանց խոստովանութեան բաց տեսանի առջեւ:

2. Քօնկրէար իրաւունք պիտի ունենայ քրեական յանցանքի պատիժը յայտարարելու, բայց քրեական յանցանքի աղարդը արեան ապականութիւն, կամ իրաւազրկութիւն չպիտի դառնայ բացի աղարդը անձի կեանքի տեւողութեան ստեն:

304-ՈՒԱԾ Դ.

2-րդ արտուած 1.

Իւրաքանչիւր նահանգի մէջ կատարեալ չաւատք եւ արժէք պիտի ընծայուի ռեւէ ուրիշ նահանգի հանրային ակտերուն, արձանագրութեան, եւ դատական գործառնութիւններուն: Եւ Քօնկրէար կրնայ ընդհանր օրէնքներով Տ.Ս.Ե.Մ. այն կշանակը որով պիտի ստուգուին՝ այլպիսի ակտեր, արձանագրութիւններ, գործառնութիւններ եւ անոնց ուժը:

2-րդ արտուած 2.

1. Իւրաքանչիւր նահանգի քաղաքացիները զանազան նահանգներու մէջ պիտի վայելն անոնց քաղաքացիներուն բոլոր առանձնանորհուսները եւ պատուութիւնները:

2. Ոեւէ նահանգի մէջ քրեական յանցանքով, դաւաճանութեամբ, կամ ուրիշ սճիրով ամբաստանուած անձը՝ որ արդարութեանէն փախել եւ դտնուի ուրիշ մէկ նահանգի մէջ՝ պիտի յանձնուի անոր փախած նահանգի զործադիր իշխանութեան պահանջով, փոխադրուելու համար այն նահանգը, որ սճիրի դատաստանը ունի:

3. Ոչ մէկ անձ՝ որ նահանգի մը մէջ անոր օրէնքներով ծառայութեան կամ աշխատութեան մէջ կը մնայ, ուրիշ նահանգ մը փախելով, այս վերջինի ռեւէ օրէնքի կամ կանոնի հետեւանքով, պիտի արձակուի այլպիսի ծառայութեանէ կամ աշխատութեանէ, այլ պիտի յանձնուի պահանջով այն անհատին որուն այլպիսի ծառայութիւն կամ աշխատանք կը պատկանի:

2-րդ արտուած 3.

1. Նոր նահանգներ կրնան ընդունուիլ Քօնկրէարի կողմէ այս Միութեան մէջ, բայց նոր նահանգ չպիտի կազմուի կամ

Հաստատուի ունի ուրիշ նաճանդի իրա-
ւասութեան սահմանին մէջ, ոչ այ ունի
նաճանդ պիտի կազմուի միութեամբ եր-
կու կամ աւելի նաճանդներու, կամ նա-
ճանդներու մասերուն, ստանց շահունի
նաճանդներու օրէնսդրութիւններու, ինչ-
պէս նաեւ Գծնկրէի հաստատութեան:

2. Քօնկրէր իրասունք պիտի ո նենաց
փոխանցելու կամ հարկ եղած կտրղագ-
րութիւնները ընկու Միացեալ Նաճանդ-
ներու պատկանող հոգաժաներու կամ սե-
փականութեան նկատմամբ. եւ այս Սահ-
մանադրութեան մէջ ոչ մէկ բան պիտի
կազմուի այնպէս՝ որ նախապաշարում
ստաջ ընէ Միացեալ Նաճանդներու կամ
ունի մասնաւոր նաճանգի պահանջներու
նկատմամբ:

Հատուած 4.

Միացեալ Նաճանդները պիտի երաշխա-
ւորեն այս Միութեան մէջ աճին նաճան-
դին հանրապետական ձեւի կառավարու-
թիւն մը, եւ պիտի պաշտպանն անոնցմէ
իրաքանչիւրը սուպատկութեան ղէմ եւ
օրէնսդրութեան կամ դործադիրի (Երբ
օրէնսդրութիւնը չկրնար նիստի կուտիխ)
ղեկութիւն վրայ առնին ընտնութեան ղէմ:

ՅՕԳՈՒԱՄ Ե.

Քօնկրէսը այս Սահմանադրութեան հա-
մար բարեփոխութիւններ պիտի ստաջար-
կէ, երբ որ Երկու Տուներու Երկու-Եր-
րորդը կարեւոր նկատէ, կամ նաճանդնե-
րու Երկու-Երրորդին օրէնսդրական մար-
միններու գիծումին վրայ համաժողով մը
պիտի հրաւիրէ ստաջարկելու համար բա-
րեփոխութիւններ, որ՝ մէկ կամ միւս
պարագայի մէջ՝ բոլոր ատումներով եւ
նպատակներով ուժ պիտի ստանան իրելու
մաս այս Սահմանադրութեան, երբ վաւե-
րացուին նաճանդներու Երեք-չորրորդի ս-
րէնսդրութիւններէն, կամ անոնց Երեք-
չորրորդի մէջ համաժողովներէն, նայե-
լով թէ վաւերացումի որ Երանակը ստա-
ջարկուած է Քօնկրէսի կազմէն. պայմա-
նով որ ոչ մէկ բարեփոխութիւն որ կրը-
նայ հազար ութը հարիւր ութիւն ստաջ
բլլայ ունի կերպով ազգի ստաջին յոյ-
սածին իններորդ հաստատածի ստաջին եւ
չորրորդ պարբերութիւններուն վրայ. եւ
թէ ոչ մէկ նաճանդ, ստանց իր հաստա-
տութեան, պիտի գրկուի իր հաստար քու-
արկութեանն Յերակայտի մէջ:

ՅՕԴՈՒԱՄ Զ.

1. Այս Սահմանադրութեան օրէնսդրու-
մէն ստաջ բոլոր պայմանաւորում
պարտքերը եւ ստանձնուած յանձնառու-
թիւնները այնքան վաւերական պիտի ըլ-
լան Միացեալ Նաճանդներու ղէմ՝ այս
Սահմանադրութեան ներքեւ՝ որքան դա-
նակցութեան ներքեւ:

2. Այս Սահմանադրութիւնը, եւ անոր
հետեւութեամբ Միացեալ Նաճանդներու
օրէնքները, Միացեալ Նաճանդներու իշ-
խանութեան ներքեւ. կասարում կամ
կատարութեւիք բոլոր պահանջութիւնները
երկրին ղերագոյն օրէնքը պիտի ըլլան, եւ
իւրաքանչիւր նաճանդի զատարները ա-
նոր կապուած պիտի ըլլան, ստանց միւ-
ղներու ունի նաճանգի սահմանադրու-
թեան կամ օրէնքներու մէջ ունի հակա-
ռակ արձամարտութեան:

3. Կանխաշիւում Յերակատակունը
եւ ներկայացուցիչները եւ բոլոր նա-
ճանդներու օրէնսդրական մարմիններու
անդամները, եւ բոլոր դործադիր եւ դա-
տական պաշտօնեաները թէ Միացեալ
Նաճանդներու. եւ թէ կանազան նաճանգ-
ներու, երկումով կամ հաստատումով
պարտաւոր պիտի ըլլան պաշտպանելու
այս Սահմանադրութիւնը, բոց ոչ մէկ
կրօնական ձեւ պիտի պահանջուի իրելու
լարմարութիւն ունի պաշտօնի Միացեալ
Նաճանդներու ներքեւ:

ՅՕԵՈՒԱՄ Ե.

Ինք նաճանդներու համաժողովներու
վաւերացումը բաւական պիտի ըլլայ այս
Սահմանադրութիւնը հաստատելու վաւե-
րացնող նաճանդներու միջեւ:

Ընդունում Համաժողովի մէջ ներկայ
կողմ նաճանդներու միոճայն հաւա-
նութեամբ, տասնութութներորդ օր Սեպ-
տեմբերի, յամի Տեառն մերոյ 1787, եւ
սպանը երկուերորդ տարի անկախու-
թեան Միացեալ Նաճանդներու.

Ի վկայութիւն սին սատ ստորագրե-
ցինք մեր անունները:

ՃՕՐՃ ՈՈՒԱՄԻՆԿՆԵՐ, Նախագահ եւ Պատ-
գամաւոր Վերեիքիայէն:

Նիւ Էէմշիր—Ճան Լէնկալըն, Նիքրլու Կիւ-
մըն:

Մէտէլուսեց—Նաթանիէլ Կորճիմ, Բու-
Ֆուս Բիւի:

Գանէրիքը—Ուիլերմ Սամուէլ Ճանսըն,
Բօճըր Շէրմըն:

Նիւ Եորք—Աւերասնդր Զէմիլթըն:
Նիւ ձըրզի—Ուիլիւմ Լիվինկսթըն, Ուիլ-
եմ ֆէլքըրսըն, Տէյլիտ Պրէրլի, Ճա-
նըթըն Տէյթըն:

Փէնսիլվանիա—Ֆ. Տըէնքլին, Թամըս
Տիթսմըն, Թամըս Միֆլին, ձէյըւտ
Ինկըրսոյ, Բապթ. Մորիս, ձէյմս Ուիլ-
սըն, ձորճ Գլոյմըր, Կուվէրնըր Մօր-
րիս

Տէլեուէյը—ձօրճ Բէտ, Բիշըրտ Պէսսէտ,
Կըննինկ Պէտֆըրտ Կրոսեր, ձ. Պրուժ,
ձան Տիֆինսըն:

Մէրիլենտ—ձէյմս Մէքձէնրի, Տէնիւ
Բէրրօյ, Տէնիէլ ձէնիֆըր:

Վըրճինիա—ձան Պէյր, ձէյմս Մէտիսըն
Կրոսեր:

Նորթ Բերոյալսնա—Ուիլիւմ Պլատնիթ,
Հիւ Ուիլիւմսըն, Բիշ'տ Տապս Սփէյթ:

Սաութ Բերոյալսնա—ձ. Բուիլէճ, Չարլզ
Փիլիքի, Չարլզ Քօթսվըրթ Փիլիքի,
Փիլս Պըթլըր:

ձօրճիա—Ուիլիւմ Տիւ, Աբբ. Պոլտուին:
Վկայեմ, Ռիվեթ Ս' ձէ. ԲՍՁն.
Բարտուղար

ԲԱՐԵՓՈՒՈՒՄՆԵՐ
ՄԱՍՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐ ՈՒԹԵԱՆ

Եօզուած Ա.—Ժ., առաջարկուեցան Ա-
տալին Գօնկրէսի Առաջին նստին մէջ, որ
տեղի ունեցաւ Նիւ Եորք քաղաքի մէջ
Չորեքշաբթի, Մարտ 4, 1789ին, եւ որ-
դեգրուեցան Նահանգներու պէտք եղած
Թիւով: Բնագիր տասը Բարեփոխութիւն-
ներու սկիզբը հետեւեալ նախաբանը եւ ու-
րոշումը կար:

«Կարգ մը Նահանգներու պատգամա-
ժողովները՝ Սահմանադրութիւնը որդեգ-
րելու առնելով՝ փախաք յայտնած ըլլալով,
որ նոր յայտարարութիւններ եւ սահմա-
նող նախադասութիւններ աւելցուին, որ-
պէսզի սրալ մեկնամներու եւ իշխանու-
թեան ղեղճումի առջեւը աւնուի, նաեւ
հանդէպ կառավարութեան հանրային վըս
տահութեան հիմքը ընդարձակելն լուսա-
գոյն եւս պիտի ապահովէ իր հաստա-
տութեան քարերուր նպատակները.

«Կ'որոշուի Ամերիկայի Միացեալ Նա-
հանգներու Մերտկայտի եւ Ներկայացու-
ցիչներու Տան կողմէն, հասարուած Քօնկ-

րէսի երկու տուներու երկու-երրորդի
գործակցութեամբ, որ յաջորդ յօդուած-
ները առաջարկուի քաղկացուցիչ Նա-
հանգներու օրէնսդրութիւններուն՝ իրրեւ
Բարեփոխութիւն Միացեալ Նահանգներու
Սահմանադրութեանն: Երբ այլ յօդուած-
ներու ամբողջը կամ ոեւէ մէկ մասը որ
վաւերացուի յիշեալ օրէնսդրութեանց
երեք-չորրորդէն ի գօրու պիտի ըլլան իր-
րեւ մաս յիշեալ Սահմանադրութեանը
այսինքն»

ՏԱՍԸ ՍԿՁԲՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵՓՈՒՈՒՄՆԵՐԸ
(Վաւերացուած Դեկտ. 15, 1791)

ՅՕԴՈՒԱՄ Ա.

Քօնկրէսը օրէնք չպիտի գծէ յարգելու
կրօնքի մը հաստատումը, կամ արգիլե-
լու, անոր ազատ գործադրութիւնը. կամ
յապաւելու խօսքի կամ մամուլի ազատու-
թիւնը, կամ ժողովուրդի խաղաղ հաւաք-
ուելու եւ ցաւերու դարձանումին համար
կառավարութեան հանրագիր ուղղելու ի-
րաւունքը:

ՅՕԴՈՒԱՄ Բ.

Լաւ կանոնադրուած Միւիցիա մը ա-
զատ պետութեան մը ապահովութեանը
անհրաժեշտ ըլլալով՝ ժողովուրդին զէնք
պահելու եւ կրելու իրաւունքը չպիտի
խափանուի:

ՅՕԴՈՒԱՄ Գ.

Ոչ մէկ ղիշուոր, խաղալութեան առնել,
պիտի պատասպարուի ոեւէ տան մէջ, ա-
ռանց տիրոջ հաւանութեանը, ոչ ալ պա-
տերազմի առնել, այլ օրէնքէ գծուած ե-
ղանակով մը:

ՅՕԴՈՒԱՄ Դ.

Փողովուրդի իրաւունքը իրենց անձի,
տունի, թուղթի եւ ինչքի ապահովու-
թեան համար՝ ընդգէմ անքանաւոր խու-
զարկութիւններու եւ գրաւումներու, չը-
պիտի բնաքարուի, եւ քանտարկութեան
հրամանագիր չպիտի հանուի, քացի հա-
ւանական պատճառի մը վրայ, որ պէտք
է երգումով կամ յայտարարութեամբ
հաստատուած ըլլայ, եւ մասնաւորապէս
պէտք է նկարագրուի խուզարկուելիք տե-
ղը եւ բանկիք անձերը կամ ինչքերը:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ե.

Ոչ մէկ անձ պատասխանատու պիտի
րոնուի մահացու, կամ ռեւէ անուանարկ
ոճիրի մը համար, առանց երդուեալներու
ժողովի ամրաստանագիրքի, բացի այն
խնդիրներու ատեն որ կը ծալին ցամա-
քային կամ նստային ուժերու, կամ մի-
լիցիայի մէջ, երբ սրտերագմի կամ հան-
րային վտանգի պահանջ դործոն ծառա-
յութեան մէջ գտնուի. ոչ ալ ռեւէ անձ
ենթակայ պիտի ըլլայ, միւսնոյն յան-
ցանքի համար, երկու անգամ կենաքի
կամ մարմնական վտանգի մէջ դրուելու,
ոչ ալ պիտի ստիպուի ռեւէ եղեոնական
դատի մէջ ինքզինքի դէմ վկայ մը ըլ-
լալու, ոչ ալ պիտի զրկուի կենսքէ, պա-
սուսութենէ, կամ սեփականութենէ, առանց
օրէնքի պարզած զործատնութեան. ոչ ալ
մասնաւոր սեփականութիւնը պիտի առ-
նուի հանրային զործատնութեան համար,
առանց արդար հատուցումի:

ՅՕԴՈՒԱԾ Զ.

Բոլոր եղեոնական դատերու մէջ ամ-
րաստանուածը պիտի վայելէ իրաւունք
արդէ եւ հրապարակային դատաւարու-
թեան՝ անկողմնակալ, երդուեալներու
կողմէն այն նահանգի եւ վիճակի, որուն
մէջ ոճիրը զործուած, եւ այդ վիճակը
կանխաւ ստուգուած ըլլայ օրէնքէն, եւ
դէմ դիմաց զալու իրեն դէմ եղող վկա-
ներուն հետ, ունենալու հարկադրիչ ըն-
թացք ինչպստ իրեն վկաներ գտնելու, եւ
իր պաշտպանութեան նամար ունենալու
փաստարանի օգնութիւն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Է.

Սովորական օրէնքի դատերու մէջ, ուր
վճի արժէքը քսան տալէրր անցնել, եր-
դուեալներու կողմէ՛ դատուելու իրա-
ւունքը պիտի պահուի, եւ երդուեալներու
ժողովով մը դատուած ոչ մէկ իրողու-
թիւն պիտի վերաքննուի Միացեալ Նա-
հանգներու ռեւէ ատենանին մէջ՝ սովո-
րական օրէնքի կանոններէն տարբեր ձե-
ւով:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ը.

Չափազանց երաշխադին չպիտի տա-
հանջուի, ոչ ալ չափազանց տուգանքներ
պիտի դրուին, եւ ոչ ալ անդուծ եւ ան-
սովոր պատիժներ պիտի դրուին:

ՅՕԴՈՒԱԾ Թ.

Սահմանադրութեան մէջ որոշ իրա-
ւունքներու թուումը չպիտի մեկնուի
ժողովորդի ունեցած ուրիշ իրաւունքները
մերժելու կամ անոնց արժէքը կտրտելու:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ժ.

Սահմանադրութեամբ Միացեալ Նա-
հանգներու չտրուած կամ նահանգներու
չարգելուած իրաւունքները վերադաս-
ուած են բոլոր նահանգներուն կամ ժո-
ղովուրդին:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԱ. (*)

Միացեալ Նահանգներու դատական ի-
րաւունքը չլիտի մեկնուի ընդդրեւելու օ-
րէնքի եւ արդարութեան ռեւէ դատ, որ
սկսած կամ ստաջ տարուած ըլլայ Միաց-
եալ Նահանգներէն մեկուն դէմ ուրիշ նա-
հանգի մը քաղաքացիութիւնէն, կամ ռեւէ
ուրիշ տար պետութեան քաղաքացիներէն
կամ հպատակներէն:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԲ. (1)

Ընտրուելը պիտի հաւարուին իրենց
յտուռի նահանգներուն մէջ եւ քանի
քուէարկութեամբ բուէ պիտի տան Նա-
խագահի եւ Փոխ-Նախագահի համար, ո-
րոնցմէ մին զոնէ իրենց շէտ միւսնոյն
Նահանգի բնակիչը պէտք չէ ըլլայ: Պիտի
անուանեն իրենց զազանի քուէի մէջ որ
անձը որ կ'ընտրեն Նախագահ, եւ դատ
քուէով այն անձը որ կ'ընտրեն Փոխ-Նա-
խագահ, եւ զատ ցանկեր պիտի չինեն բո-
լոր այն անձերու որ քուէարկուած են իր-
րեւ Նախագահ, եւ բոլոր այն անձերու
որ քուէարկուած են իրրեւ Փոխ-Նախա-
գահ, եւ իւրաքանչիւրի քուէներուն թի-
ւին ցանկերը, այդ ցանկերը որոնք պիտի
ստորագրեն եւ վտարացնեն, եւ պիտի
փոխանցեն կերտած Միացեալ Նահանգ-
ներու Կատարութեան զահէն, ուղ-
գուած ներքախոյսի Նախագահին. — ին-
քախոյսի Նախագահը՝ Մերձագլխի եւ
ներկայացուցչական Տան ներկայութեան
պիտի բանջ բոլոր վկայակները, եւ
այն սակն քուէները պիտի համարին, —
իրրեւ Նախագահ ամենամեծ թիւով քուէ
ստացուց անձը Նախագահ պիտի ըլլայ,
եթէ այդ թիւը կարգուած բոլոր ընտրու-
ներու մեծամասնութիւնը կազմէ. եւ եթէ
ոչ մէկ անձ սպարտի մեծամասնութիւն
ունի, այն սակն ցանկին վրայ իրրեւ նա-
խագահ քուէարկուած ամենաչատ թիւ
ունեցող անձերէն՝ ոչ տեւի քան երեք՝
ներկայացուցչներու Տանը անմիջապէս
պաշտի քուէով պիտի ընտրէ Նախագա-
հը: Բայց Նախագահը ընտրելու ատեն,
քուէներ նահանգներով պիտի անուին,
իրաւաքանչիւր նահանգի ներկայացուցչա-
թիւնը միայն մէկ քուէ անենալով, այս
նպատակի համար օրինաւոր թիւը պիտի
կայանայ նահանգներու երկու-երրորդի
մէջմէկ անգամէ կամ անգամներէ, եւ
սովորաջ նահանգներու մեծամասնութիւնը
անհրժեշտ պիտի ըլլայ ընտրութեան
համար: Եւ եթէ ներկայացուցչներու

Տունը նախագահ մը շքանշան — Երբոր այդ իրաւունքը իրենց վիճակի՝ մինչեւ լաջորդ Մարտի շարքով օրը, այն ատեն Փոխ-Նախագահը պիտի գործէ իբրեւ նախագահ, ինչպէս Նախագահի մահուան կամ Սահմանադրական ուրիշ անկարողութեան մը պարագային: Իբրեւ Փոխ-Նախագահ ամենէն շատ քուէ ունեցող անձը պիտի ըլլայ Փոխ-Նախագահ, եթէ այդ թիւը կարգուած բոլոր ընտրողներու մեծամասնութիւնը կազմէ, եւ եթէ ոեւէ անձ չունի մեծամասնութիւն, այն ատեն ցունկի ամենաշատ քուէ ունեցող Երկուփէն Մերակայուող պիտի ընտրէ Փոխ-Նախագահը, այս նպատակի համար օրինական թիւը պիտի կայանայ Մերակատականներու ամբողջ թիւին: Երկու-Երրորդէն, եւ ամբողջ թիւին մեծամասնութիւն մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ընտրելու Բայց ոչ մէկ անձ՝ Սահմանադրականօրէն անընտրելի Միացեալ Նահանգներու նախագահական պաշտօնին, ընտրելի պիտի ըլլայ Փոխ-Նախագահի պաշտօնին:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԳ. (2)

1. Միացեալ Նահանգներու կամ անոնց իրաւաստութեան ենթակայ ոեւէ վայրի մէջ դրոյթութիւն չլիտի ունենան ոչ զեկու-թիւին ոչ ալ բուն ծառայութիւն, իրաց ատեալ իրրեւ պատիժ ոճիրի մը համար, որով անհատը օրինաւորապէս դատու-պարտուած ըլլայ:

2. Բօնկրէսի իրաւաստութիւն պիտի ունենայ այս յօդուածը հարկադրելու յատուկ օրէնսդրութեամբ:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԳ. (3)

1. Միացեալ Նահանգներու մէջ նաեւ կամ անոնց քաղաքացիութիւնը ուղղելու եւ անոնց իրաւաստութեանց տակ դատուող բոլոր անձեր քաղաքացիներ են Միացեալ Նահանգներու եւ այն նահանգի ուր կը բնակին: Ոչ մէկ նահանգ պիտի ստեղծէ կամ հարկադրէ ոեւէ օրէնք որ՝ կրճատէ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներուն իրաւունքներն ու առանձնաւորութիւնները. ոչ ալ ոեւէ նահանգ պիտի զրկէ ոեւէ անձ իր կեանքէն, արատութեանէն, կամ սեփականութենէն, առանց օրէնքի ստատուած գործառնութեան, ոչ ալ պիտի մերժէ իր իրաւաստութեան տակ գտնուող ոեւէ անձի՝ օրէնքի հաստատու-պաշտպանութիւնը:

2. Ներկայացուցիչները պիտի բախտին նահանգներու միջեւ իրենց իրաւաւորութիւնը համաձայն, հաշուելով իւրաքանչիւր նահանգի մէջ անհատներու ամբողջ թիւը, լացի պահարկ շնորհներէ, Բայց երբ ոեւէ ընտրութեան ատեն՝ Միացեալ Նահանգներու նահանգին եւ Փոխ-Նախագահին, Բօնկրէսի Ներկայացուցիչներու, նահանգի մը գործադիր եւ դատական պաշտօններու ընտրողներ ընտրելու համար, քուէի իրաւունքը մերժուի այդ նահանգի ոեւէ արու բնակիչներու, որ քանը մէկ տարեկան են եւ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի կամ ոեւէ կերպով կրճատուի, լացի անպատարութեան մասնակցելու կամ ուրիշ ոճիրի պատճառով, այդ նահանգի ներկայացուցչութեան հիմունքը պիտի վերածուի այն համեմատութեան, որ այդպիսի արու քաղաքացիներուն թիւը համեմատի նոյն նահանգի մէջ քանը մէկ տարեկան արու քաղաքացիներու ամբողջ թիւին:

3. Բօնկրէսի մէջ Մերակատական կամ ներկայացուցիչ կամ Նախագահի եւ Փոխ Նախագահի ընտրող պիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգներու ներքեւ, կամ ոեւէ նահանգի ներքեւ, քաղաքային կամ դիստրիկտական ոեւէ պաշտօն չպիտի ունենայ ով որ՝ նախապէս երդման ըլլալով, իրրեւ Բօնկրէսի անդամ, կամ իրրեւ Միացեալ Նահանգներու պաշտօնայ, կամ իրրեւ ոեւէ նահանգի օրէնսդրութեան անդամ, կամ իրրեւ ոեւէ նահանգի գործուղի կամ դատական պաշտօնեայ, պաշտպանելու Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութիւնը, անպատարութեան կամ բռնատութեան մէջ մտնէ անոր դէմ, եւ կամ օգնութիւն կամ դիւրութիւն տայ անոր թշնամիներուն, Բայց Բօնկրէսը կրնայ, իւրաքանչիւր Տան երկու-երրորդի քուէով, վերցնել այդպիսի անկարողութիւն մը:

4. Ոնշրոյց առարկայ չլիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգներու օրէնքով հատուատուած հանրային պարտքին վաւերականութիւնը, նաեւ այն պարտքին՝ որ, կատարուած է անպատարութիւն կամ բռնատութիւն նուաճելու ծառայութիւն եւ ներքեւ համար հանդուստակներու եւ նուէրներու վճարումով: Բայց ոչ Միացեալ Նահանգներու ոչ ալ ոեւէ նահանգ, յանձն պիտի առնեն կամ պիտի վճարեն ոեւէ պարտք կամ պարտաւորութիւն ար-

կոտարուած է Միացեալ Նահանգներու պէմ ապստամբութեան կամ բմբուսաթևան օդնէլով, կամ սեւէ պահանջ սեւէ գերիի ազատագրութեան կամ կորստաին համար. բայց բոլոր այդպիսի պարտեր, պարտաւորութիւններ, եւ պահանջներ ապօրինի եւ չեղեալ պիտի նկատուին:

5. Քօնկրէսը. իրաւունք պիտի ունենայ հարկադրելու, պատուճ օրէնսդրութիւնով, այն յօդուածի տրամադրութիւնները:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԵ.(4)

1. Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներն քուէի իրաւունքը չպիտի մերժուի կամ կրճատուի Միացեալ Նահանգներու կամ սեւէ Նահանգի կողմէն ցեղի, դասի, կամ ծառայութեան նախկին պայմանի պատճառով:

2. Քօնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ հարկադրելու այն յօդուածը պատուճ օրէնսդրութեամբ:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԶ.(5)

Քօնկրէսը իրաւասութիւն պիտի ունենայ եկամտաւոր վրայ, հող չէ թէ ինչ պարիւրէ, տուրք դնելու եւ հաւաքելու, առանց բաշխելու զանազան նահանգներու միջեւ, եւ առանց նկատի ունենալու սեւէ մարդահամար կամ թուահամար:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԷ.(6)

1. Միացեալ Նահանգներու Մերսիլոյտը պիտի բաղկանայ իւրաքանչիւր նահանգի համար երկուբաղկան Մերսիլոտականներէ, ընտրուած պատկան նահանգի ժողովարարին կողմէ՝ վեց տարեան համար: Իւրաքանչիւր նահանգի ընտրուները պիտի ունենան այն պայմանները՝ որ ունին նահանգային օրէնսդրութեան ամենէն բաղմանդամ ժողովի ներկայացուցիչները ընտրելու համար:

2. Եթէ սեւէ նահանգի Մերսիլոտական ներկայացուցչի աթոռը թափուր մնայ, նոյն նահանգի օրէնսդիր իշխանութիւնը ընտրութեան արօժանդիր պիտի հանէ՝ թափուր աթոռը լեցնելու համար. հասկընալի է նաեւ որ սեւէ նահանգի օրէնսդրութիւնը կրնայ իրաւասութիւն տայ իր զործադիր իշխանութեան անժամեայ կերպով մէկը կարգելու, մինչև որ ժողովարարը պարագայ տեղը լեցնէ ընտրութեամբ, ինչպէս որ օրէնսդրութիւնը հրահանգէ:

3. Այս բարեփոխութիւնը չպիտի մեկնուի՝ այնպէս որ անոր իրբեւ սահման

նադրութեան մաս վաւերացումէն առաջ ընտրուած սեւէ Մերսիլոտականի պայմանաժամին վրայ սեւէ ազդեցութիւն չործէ:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԸ.(7)

1. Այս յօդուածի վաւերացումէն տարի մը ետքը սղեւից ըմպելեաց խմելու նպատակով պատրաստութիւնը, վաճառումը, կամ փոխադրութիւնը, ներածումը եւ արտածումը կ'արգիլուի՝ ըլլայ Միացեալ Նահանգներու մէջ կամ անոր իրաւասութեան ներքեւ գտնուող երկիրներու մէջ:

2. Քօնկրէսը եւ զանազան նահանգները զուգընթաց իրաւասութիւն պիտի ունենան այս յօդուածը կերարկելու պատշաճ օրէնսդրութեամբ:

3. Այս յօդուածը սնդործադրելի պիտի ըլլայ մինչև որ չվաւերացուի իրբեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան նահանգներու օրէնսդիր մարմիններու կողմէն, ըստ Սահմանադրութեան տրամադրութեան, եօթը տարուան ընթացքին մէջ՝ սկսեալ Քօնկրէսի կողմէ նահանգներու ենթարկման թուականէն:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԹ.(8)

1. Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներու քուէարկութեան իրաւունքը սեւի պա տճառով չպիտի զլացուի կամ կրճատուի Միացեալ Նահանգներու եւ կամ սեւէ նահանգի կողմէն:

2. Քօնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ պատշաճ օրէնսդրութեամբ, իզօրու դնելու այս յօդուածին տրամադրութիւնը:

1865, վաւերացուած Դեկտ. 16, 1865:

(3) Առաջարկուած Քօնկրէսէն Յունիս 16, 1866, վաւերացուած Յունիս 28, 1868:

(4) Առաջարկուած Քօնկրէսէն Փետր. 28, 1869, վաւերացուած Մարտ 30, 1870:

(5) Առաջարկուած Քօնկրէսէն Յունիս 12, 1909, վաւերացուած Փետր. 25, 1913:

(6) Առաջարկուած Քօնկրէսէն Մայիս 18, 1912, վաւերացուած Մայիս 31, 1913:

(7) Առաջարկուած Քօնկրէսէն Դեկտ. 18, 1917, վաւերացուած Յունվ. 29, 1919: Գործադրութեան օր, Յունվ. 16, 1920:

(8) Առաջարկուած Քօնկրէսէն Յունիս 4, 1919, վաւերացուած Օգոստ. 26, 1920:

Հատուած 1. Նահագահի եւ Գոն-Նահագահի աաշտոնավարու Գեան ժամանակաշրջանները պիտի աւառտին եկեօրին Յունուարի 20րդ օրը եւ Ծերեւուատաններու եւ Նեոկայացուցիչներու աաշտոնաստու Գեան ժամանակաշրջանները եկեօրին Յունուարի 3րդ օրը, այն տարիներուն ոոոնց մէջ Նոյնախիտի աաշտոնավարու Գեան ժամանակաշրջաններ աւարտելու էին եթէ այս յօոուածը վաւերացուած չըլլար. եւ անոնց յաջորդներու աաշտոնավարու Գեան ժամանակաշրջանները այն տեսն պիտի սկսին:

Հատուած 2. Զոնկրէսը պիտի գումարուի առնուազն տարին մէկ անգամ, եւ սոյն ժողովը պիտի սկսի կէտօրին Յունուարի 3րդ օրը, բացի եթէ Զոնկրէսը օրէնքով մէկ այլ օր Նշանակած ըլլայ:

Հատուած 3. Եթէ Նահագահի աաշտոնավարու Գեան ժամանակաշրջանի սկսելուն համար ճըշգուած ժամանակին, Նորընտիր Նահագահը մեռած ըլլայ, Նորընտիր Փոխ-Նահագահը պիտի ըլլայ Նահագահ: Եթէ Նահագահ մը ընտրուած չըլլայ Նահագահ անոր աաշտոնավարու Գեան ժամանակաշրջանի սկսելուն համար ճշդուած ժամանակին, կամ Նորընտիր Նահագահ որակեալ չըլլայ, այն տեսն Նորընտիր Փոխ-Նահագահը պիտի ստանձնէ իբրեւ փոխարինող Նահագահ մինչեւ որակեալ Նահագահ մը ըլլայ. եւ Զոնկրէսը իրաւասու է օրէնքով տրամադրելու ի մասին այն աարագային եբր ոչ Նորընտիր Նահագահ ոչ ալ Նորընտիր Փոխ-

Նահագահ որանեալ ըլլայ, յայտարարելով ո՛վ այն տեսն փոխարինող Նահագահ պիտի ըլլայ կամ եղանակը որով ընտրելու է այն որ իբրեւ փոխարինող պիտի ստանձնէ եւ սոյն անձը պիտի փոխարինաբար աաշտոնավարէ ըստ տնօրինումին մինչեւ որ Նահագահ մը կամ Գոն-Նահագահ մը որակեալ ըլլայ:

Հատուած 4. Զոնկրէսը իրաւասու է օրէնքով տրամադրելու ի մասին մահուան պարագայի ոեւէ մէկ անձի այն անձերէն ոոոնցմէ Ներկայացուցիչներու Տունը իրաւասու է Նահագահ ընտրելու եբր ընտրելու իրաւունքը Ներկայացուցիչներու Տան վիճակուած ըլլայ, եւ ի մասին մահուան պարագայի ոեւէ մէկ անձի այն անձերէն ոոոնցմէ Ծերակոյտը իրաւասու է Փոխ-Նահագահ ընտրելու եբր ընտրելու իրաւունքը Ծերակոյտին վիճակուած ըլլայ:

Հատուած 5. Հատուածներ 1 եւ 2 ի զօրու պիտի դառնան Հոկտեմբերի 15րդ օրը յետքան այս յօդուածի վաւերացումը:

Հատուած 6. Այս յօդուածը անգործադրելի պիտի մնայ մինչեւ որ զանազան Նահանգներու եբրթ-քաոորդի օրէնսդի մարմիններէն վաւերացուի իբրեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան, Նոյնի յղման Թուականէն սկսեալ եօթը տարուայ պայմանաժամի ընթացքին:

Հատուած 1. Տասնութերորդ յօոուածը ի բարեփոխութիւն Միաբեալ Նահանգներու Սահմանադրութեան այսու շեղեալ է:

Հատուած 2. Դէպի Միացեալ Նահանգներու որբէն մէկ նահանգ, Հոդամաս, կամ ստացուածք հարբեցուցիչ ըմպելիներ փոխադրել կամ ներածել, նոյն վայրերուն մէջ զանոնք ցանձնելու կամ զործածելու նպատակով, իբր անսաստում տեղւոյն օրէնքներուն, այսու արգիւուած է:

Հատուած 3. Այս յօդուածը անզործադրելի պիտի մնայ մինչեւ որ զանազան նահանգներու աստագմաւորական ժողովներէն վաւերացուի իբրեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան, ըստ Սահմանադրութեան տրամադրութեան, Բոնկրէսէն նահանգներուն նոյնի յղման Թուականէն սկսեալ եօթը տարուայ պայմանաժամի ընթացքին:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԻԲ. (11)

Հատուած 1. Ոչ մէկ անձ երկու անգամ է աւելի ընտրելի է նահագահի պաշտօնին, եւ ոչ մէկ անձ որ իբրեւ նահագահ պաշտօնավարած է, կամ փոխարինող նահագահ եղած է աւելի քան երկու տարի պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանի մը մէջ որուն համար մէկ այլ անձ ընտրուած էր նահագահ՝ մէկ անգամ է աւելի ընտրելի է նահագահի պաշտօնին: Բայց այս յօդուածը կիրարկելի չէ ոեւէ անձի նկատմամբ որ պաշտօնավարող նահագահն է երբ այս Յօդուածը Բոնկրէսին կողմէ առաջարկուած է, եւ սոյն յօդուածը պիտի շարժիլ է ոեւէ անձ ըլլայ աաշտօնավարող նահագահ թէ փոխարինող նահագահ, այն աաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանին որուն ընթացքին այս Յօդուածը

զործադրելի կը դառնայ՝ աաշտօնավարել է իբրեւ նահագահ կամ իբրեւ փոխարինող նահագահ նոյն աաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանի մնացեալ տեւողութեան համար:

Հատուած 2. Այս յօդուածը անզործադրելի պիտի մնայ մինչեւ որ զանազան նահանգներու երեք-քառորդի օրէնսդիր մարմիններէն վաւերացուի իբրեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան, Բոնկրէսէն նահանգներուն նոյնի յղման Թուականէն սկսեալ եօթը տարուայ պայմանաժամի ընթացքին:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԻԳ. (12)

Հատուած 1. Տիւթրիթը որ Միացեալ Նահանգներու Կառավարութեան կեդրոնն է, Բոնկրէսի կողմէ տնօրինելի եղանակին համեմատ նշանակելու է:

Որոշ Թուով ընտրողներ նահագահի եւ Փոխնահագահի՝ հաւատարմագրական Թուին Մերակուտականներու եւ ներկայացուցիչներու զոր Տիւթրիթը էթէ նահանգ եղած ըլլար իրաւասու պիտի ըլլար Բոնկրէսին մէջ ունենալու, բայց ոչ երբեքից է աւելի քան նուազագոյն բնակչութիւն ունեցող նահանգը: ասոնք պիտի միանան նահանգներէն նշանակուածներուն, սակայն նահագահի եւ Փոխնահագահի ընտրութեան վերաբերեալ՝ պիտի նկատուին իբր նահանգի մը կողմէ նշանակուած ընտրողներ. եւ ժողով պիտի կայացնեն Տիւթրիթին մէջ եւ կատարեն նոյն պարտականութիւնները զոր տա՛ն: Երկու երրորդ բարեփոխութեան յօդուածը կը տրամադրէ:

Հատուած 2. Բոնկրէսը լիազօրութիւն պիտի ունենայ պատշաճ օրէնսդրութեամբ կիրարկելու այս յօդուածի գործադրումը:

ՅՕԳՈՒԱՄ ԻԳ. (13)

Հատուած 1. Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներու իրաւունքը քուէարկելու որեւէ նահանգան կամ այլ ընտրութեան մէջ նախագահի կամ Փոխ-Նախագահի համար, նախագահի կամ Փոխ-Նախագահի ընտրողներու համար, կամ Բոնկրէսի մէջ Սերակուտականի կամ Ներկայացուցիչի համար, պիտի չզլացուի կամ չկրճատուի Միացեալ Նահանգներու կողմէ կամ որեւէ Նահանգի կողմէ պատճառ ունենալով որեւէ զլիսահարկ կամ այլ տուրք վճարելու Թերացումը:

Հատուած 2. Բոնկրէսը լիազօրութիւն պիտի ունենայ պատշաճ օրէնսդրութեամբ կիրարկելու այս յօդուածի գործադրումը:

ՅՕԳՈՒԱՄ ԻԵ. (14)

Հատուած 1. Նախագահին պաշտօնէն հեռացման կամ անոր մահուան կամ հրաժարման պարագային, Փոխ-Նախագահը պիտի ըլլայ նախագահ:

Հատուած 2. Երբ Փոխ-Նախագահի պաշտօնը Թափուր ըլլայ, նախագահը պիտի անուանէ Փոխ-Նախագահ մը որ պաշտօնը պիտի ստանձնէ վաւերացուելէ ետք Բոնկրէսի զոյգ Տուներու մեծամասնութեան քուէով:

Հատուած 3. Երբ նախագահը իր գրաւոր յայտարարութեամբ հաղորդէ Սերակոյտի առժամայ նախագահին եւ ներկայացուցիչներու Տան

Ատենակալին Թէ ինք անստող է կատարելու իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները, եւ մինչեւ որ հակառակ իմաստով մէկ գրաւոր յայտարարութիւն հաղորդէ անոնց, նոյն լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները պիտի ստանձնէ Փոխ-Նախագահը՝ Փոխարինող նախագահի հանգամանքով:

Հատուած 4. Երբ Փոխ-Նախագահը եւ մեծամասնութիւն մը զլիսուր պաշտօնատարներու ըլլայ գործադիր իշխանութեան բաժանմունքներէն Թէ Բոնկրէսի կողմէ օրէնքով տրամադրուած որեւէ այլ մարմնէ, իրենց գրաւոր յայտարարութեամբ հաղորդեն Սերակոյտի առժամայ նախագահին եւ ներկայացուցիչներու Տան Ատենակալին Թէ նախագահը անկարող է կատարելու իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները, Փոխ-Նախագահը իսկոյն պիտի ստանձնէ նախագահի պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները՝ Փոխարինող նախագահի հանգամանքով:

Որմէ ետք, երբ նախագահը իր գրաւոր յայտարարութեամբ հաղորդէ Սերակոյտի առժամայ նախագահին եւ ներկայացուցիչներու Տան Ատենակալին Թէ անկարողութենէ զերէն, ան պիտի վերստանձնէ իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները քացի եթէ Փոխ-Նախագահը եւ մեծամասնութիւն մը զլիսուր պաշտօնատարներու ըլլայ գործադիր իշխանութեան բաժանմունքէն Թէ Բոնկրէսի կողմէ օրէնքով տրամադրուած որեւէ այլ մարմնէ, իրենց գրաւոր յայտարարութեամբ

չորս օրուայ ընթացքին Հաղորդեն Մերակոյտի ամսամեայ Նահագահին եւ Ներկայացուցիչներու Տան Ատենակալին Թէ Նահագահը անկարող է կատարելու իր աաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները: Նոյնհետայն, Բոնկրէսը վճռելու է նսդրին էլծը, ճուճարուելով քառասունութ ժամուայ ընթացքին այդ Նաստակին Համար եթէ Նիստի մէջ չէ: Եթէ Բոնկրէսը, այս վերջին զրաւր յայտարարութեան ստացումէն ետք քսանմէկ օրուայ ընթացքին, կամ, եթէ Բոնկրէսը Նիստի մէջ չէ, Բոնկրէսի պարտադիր ճուճարուելն ետք քսանմէկ օրուայ ընթացքին, որոշէ զոյգ Տուներու եքկու-բրորդի քուէով Թէ Նահագահը անկարող է իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները կատարելու, Փոխ-Նահագահը պիտի շարունակէ ստանձնել Նոյնը՝ Փոխարինող Նահագահի Հանգամանքով. այլապէս, Նահագահը պիտի վերստանձնէ իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները:

ՅՕԴՈՒԱՄ ԻԶ. (15)

Հատուած 1. Միացեալ Նահանգներու տասնութ տարու կամ աւելի տարէք քաղաքացիներու քուէարկելու իրաւունքը պիտի չզլացուի կամ չկրճատուի Միացեալ Նահանգներու կողմէ կամ որեւէ Նահանգի կողմէ՝ տարիքի պատճառով:

Հատուած 2. Բոնկրէսը լիազօրութիւն պիտի ունենայ աստղան օրէնսդրութեամբ էիրարկելու այս յօդուածի զործադրումը:

ՄԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. -

- (9) Բսաներորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Յունուար 23, 1933:
- (10) Բսանմէկերորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Դեկտեմբեր 5, 1933:
- (11) Բսաներկուերորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Գետրուար 27, 1951:
- (12) Բսաներեքերորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Մարտ 29, 1961:
- (13) Բսանչորսերորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Յունուար 23, 1964:
- (14) Բսանհինգերորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Փետրուար 10, 1967:
- (15) Բսանվեցերորդ Բարեփոխութիւնը վաւերացուած Յուլիս 1, 1971:

